

Q.P. Code: 00003908

[Time:3 Hrs]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	1. All questions are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks. 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.	

Q.1		Attempt any TWO Questions.	20
	A	Describe the teachings and achievements of Brahmo Samaj.	
	B	Examine the philosophy and contribution of Satyashodhak Samaj.	
	C	State the impact of socio-religious reform movement on Indian society and culture.	
Q.2		Attempt any TWO of the following Questions.	20
	A	Explain the major stages in the development of English education in India.	
	B	Highlight the role of Press in the Indian freedom Movement.	
	C	Explain the different modes of transportation system in India during the British rule.	
Q.3		Attempt any TWO of the following Questions.	20
	A	Write a detailed note on commercialization of Agriculture in India during the British rule.	
	B	Comment on Drain Theory propounded by Dadabhai Naoroji.	
	C	Explain the background to decline the Indian Handicraft.	
Q.4		Attempt any TWO Questions:	20
	A	Discuss the Women's issue before Independence.	
	B	Review the problems of Dalits during British rule.	
	C	Analyze the Contribution of Reformers towards the Peasant Movement.	
Q.5		Write short notes on Any Two of the following:	20
	A	Arya Samaj	
	B	Developments of transports and communication system	
	C	Revenue System during British rule	
	D	Tribal Movements	

Q.P. Code:00003908

वेळ: ३ तास	[गुण:100]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.	
सूचना:	<p>१ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.</p> <p>२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.</p> <p>३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.</p>

प्र. 1		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	20
	अ	ब्राह्मो समाजाची शिकवण आणि कार्याचे वर्णन करा.	
	ब	सत्यशोधक समाजाचे तत्त्वज्ञान आणि त्यांचे योगदानाचे परीक्षण करा.	
	क	सामाजिक-धार्मिक सुधारणा चळवळीचे भारतीय समाज आणि संस्कृतीवर झालेले परिणाम सांगा.	
प्र. २		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	20
	अ	भारतातील इंग्रजी शिक्षणाच्या विकासातील प्रमुख टप्पे स्पष्ट करा.	
	ब	भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील वृत्तपत्रांची भूमिका अधोरेखित करा.	
	क	ब्रिटीश राजवटीतील भारतातील विविध वाहतुकीच्या साधनांची माहिती स्पष्ट करा.	
प्र. 3		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	20
	अ	ब्रिटीश राजवटीत भारतातील शेतीच्या व्यापारीकरणावर सविस्तर टीप लिहा.	
	ब	दादाभाई नौरोजी यांनी मांडलेल्या आर्थिक निःस्सारण सिद्धांतावर सविस्तर माहिती लिहा.	
	क	भारतीय हस्तउद्योगाच्या न्हासाची पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.	
प्र. 4		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	20
	अ	स्वातंत्र्यापूर्वी महिलांना भेडसावणाऱ्या समस्यांची चर्चा करा.	
	ब	ब्रिटीश राजवटीत दलितांच्या समस्यांचा आढावा घ्या.	
	क	शेतकरी चळवळीतील सुधारकांच्या योगदानाचे विश्लेषण करा.	
प्र. 5		खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.	20
	अ	आर्य समाज	
	ब	वाहतूक आणि दळणवळण पद्धतीचा विकास	
	क	ब्रिटिश राजवटीतील महसूल व्यवस्था	
	ड	आदिवासी चळवळी	